

STEPHEN
KING

ΑΡΓΟΤΕΡΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΠΑΛΜΥΡΑ ΙΣΜΥΡΙΔΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΛΩΣ

Εμφανίστηκε μπροστά μας το σπίτι του Μάρσντεν. Έμοιαζε με τις επαύλεις που βλέπουμε στις ταινίες στους λόφους του Χόλιγουντ: ογκώδες, με θέα κάτω στον γκρεμό. Η πλευρά που αντικρίζαμε ήταν όλη από γυαλί.

«Το σπίτι που χτίστηκε με τα λεφτά της ηρωίνης», σχολίασε η Λιζ και ο τόνος της φωνής της μου φάνηκε πικρόχολος.

Έπειτα από άλλη μία στροφή φτάσαμε στο πλακόστρωτο προαύλιο, μπροστά στο σπίτι. Η Λιζ έκανε τον γύρο. Είδα έναν άντρα όρθιο μπροστά από το διθέσιο γκαράζ με τα πολυτελή αυτοκίνητα του Μάρσντεν. Άνοιξα το στόμα για να πω ότι αυτός θα πρέπει να ήταν ο Τέντι, ο φύλακας –ο τύπος ήταν αδύνατος, επομένως δεν θα μπορούσε να είναι ο Μάρσντεν–, αλλά μετά πρόσεξα ότι του έλειπε το στόμα.

Και, λόγω της κόκκινης τρύπας στη θέση του στόματος, ήταν φανερό ότι ο άνθρωπος δεν πήγε από φυσικό θάνατο.

Όπως είπα, αυτή η ιστορία είναι μια ιστορία τρόμου...

ΑΡΓΟΤΕΡΑ

Δεν θα ήθελα να ξεκινήσω με μια απολογία –υπάρχει, κατά πάσα πιθανότητα, κάποιος κανόνας που το απαγορεύει, όπως ο κανόνας ότι μια πρόταση δεν τελειώνει ποτέ με πρόθεση. Ξαναδιαβάζοντας ωστόσο τις τριάντα σελίδες που έχω γράψει ίσαμε τώρα, νιώθω την ανάγκη να απολογηθώ. Έχει σχέση με μια συγκεκριμένη λέξη που χρησιμοποιώ. Από τη μητέρα μου είχα μάθει πολλές λέξεις σαν αυτήν που αρχίζει από γάμα και τις χρησιμοποιούσα ήδη από πολύ μικρή ηλικία (όπως θα διαπιστώσετε), αλλά τούτη δω αρχίζει από άλφα. Είναι η λέξη «αργότερα», όπως όταν θέλουμε να πούμε «κάλλιο αργά παρά αργότερα» ή όταν λέμε «αργότερα διαπίστωσα» ή «μόνο αργότερα κατάλαβα». Ξέρω ότι είναι βαρετό, όμως δεν γινόταν διαφορετικά, επειδή η ιστορία μου ξεκινάει από τον καιρό που πίστευα στον Αϊ-Βασίλη και στη νεράιδα που παίρνει τα δοντάκια των παιδιών (αν και στα έξι μου χρόνια είχα αρχίσει ήδη να έχω τις αμφιβολίες μου). Τώρα είμαι είκοσι δύο, επομένως πράγματι είναι αργότερα, καλά δεν λέω; Φαντάζομαι πως όταν περάσω τα σαράντα –αν υποθέσουμε ότι θα τα φτάσω–, θα ανακαλώ στη μνήμη αυτά που πίστευα πως καταλάβαινα στα είκοσι δύο μου και θα διαπιστώνω ότι πολλά απ' αυτά δεν τα έπιανα καθόλου. Πάντα υφίσταται ένα «αργότερα», τώρα πια το ξέρω. Υφίσταται, αν μη τι άλλο,

μέχρι να πεθάνουμε. Τότε φαντάζομαι ότι όλα ανήκουν στο πριν.

Με λένε Τζέιμι Κόνκλιν, και μια φορά κι έναν καιρό ζωγράφισα μια γαλοπούλα για τη γιορτή των Ευχαριστιών που, κατά τη γνώμη μου, είχε καταπληκτική ομοιότητα με τον κώλο της γάτας. Αργότερα –όχι πολύ αργότερα– ανακάλυψα ότι θύμιζε περισσότερο αυτό που βγαίνει απ' τον κώλο της γάτας. Μερικές φορές η αλήθεια δεν τρώγεται με τίποτα.

Νομίζω πως αυτή η ιστορία είναι μια ιστορία τρόμου. Θα το εξακριβώσετε και μόνοι σας.

1

Γύριζα σπίτι από το σχολείο και η μητέρα μου με κρατούσε από το χέρι. Στο άλλο χέρι έσφιγγα τη γαλοπούλα μου, τη γαλοπούλα που ζωγραφίσαμε στην πρώτη δημοτικού, μία εβδομάδα πριν από την Ημέρα των Ευχαριστιών. Καμάρωνα για τη γαλοπούλα μου και ήμουν μες στην τρελή χαρά. Το κόλπο, ξέρετε, ήταν να ακουμπήσεις την παλάμη σου πάνω σ' ένα κομμάτι χαρτόνι και να σχεδιάσεις το περιγράμματά του με κραγιόνι. Έτσι φτιάχνονταν η ουρά και το σώμα. Όσο για το κεφάλι, έπρεπε να αυτοσχεδιάσεις.

Έδειξα τη γαλοπούλα μου στη μαμά κι αυτή έκανε ναι-ναι-ναι, καλά-καλά-καλά, φοβερή, αλλά δεν πιστεύω καν ότι την πρόσεξε. Το πιθανότερο είναι ότι σκεφτόταν κάποιο από τα βιβλία που προσπαθούσε να πουλήσει. «Να σπρώξει το εμπόρευμα», όπως έλεγε. Βλέπετε, η μαμά ήταν λογοτεχνική ατζέντισσα. Αυτή τη δουλειά στο παρελθόν την έκανε ο αδερφός της, ο θείος μου ο Χάρι, όμως η μαμά είχε αναλάβει την επιχείρησή του έναν χρόνο πριν από το σκηνικό με τη γαλοπούλα. Είναι μεγάλη ιστορία, αρκετά ζόρικη.

«Χρησιμοποίησα λαδί χρώμα επειδή είναι το αγαπημένο μου. Το ήξερες, έτσι δεν είναι;» είπα. Κοντεύαμε να φτάσουμε πια στην πολυκατοικία μας. Μέναμε μόλις τρία τετράγωνα μακριά από το σχολείο μου.

Η μητέρα μου επανέλαβε το ναι-ναι-ναι. Είπε επίσης: «Όταν φτάσουμε σπίτι, να πας να παίξεις ή να δεις τον Μπάρνι και το Μαγικό σχολικό, σπόρε, γιατί εγώ πρέπει να κάνω πολλά τηλεφωνήματα.»

Οπότε είπα κι εγώ ναι-ναι-ναι, με αποτέλεσμα να εισπράξω μια τρυφερή σκουντιά κι ένα πλατύ χαμόγελο. Μου άρεσε να κάνω τη μητέρα μου να χαμογελάει, γιατί, παρόλο που ήμουν έξι χρονών, καταλάβαινα ότι έπαιρνε τον κόσμο πολύ στα σοβαρά. Αργότερα ανακάλυψα ότι ένας από τους λόγους ήταν η αφεντιά μου. Πίστευε ότι μεγάλωνε ένα μισότρελο παιδί. Τη μέρα για την οποία σας μιλάω κατέληξε στο συμπέρασμα πως τελικά δεν ήμουν τρελός. Κι αυτό θα πρέπει από τη μια να την ανακούφισε κι από την άλλη όχι.

«Δεν θα μιλήσεις σε κανέναν γι' αυτό», μου είπε αργότερα την ίδια μέρα. «Μόνο σ' εμένα. Ίσως ούτε καν σ' εμένα, σπόρε. Σύμφωνοι;»

Φυσικά, συμφώνησα. Όταν είσαι μικρός και σου μιλάει η μαμά σου, συμφωνείς μαζί της σε όλα. Εκτός από τις φορές που λέει ότι είναι ώρα για ύπνο, εννοείται. Ή να φας όλο σου το μπρόκολο.

Φτάσαμε στην πολυκατοικία μας και το ασανσέρ ήταν ακόμη χαλασμένο. Θα μπορούσε να πεις κανείς ότι ίσως τα πράγματα έπαιρναν διαφορετική τροπή, αν λειτουργούσε, όμως δεν το πιστεύω. Πιστεύω ότι οι άνθρωποι που λένε ότι η ζωή δεν είναι παρά οι επιλογές μας και οι δρόμοι που ακολουθούμε, λένε μαλακίες. Γιατί, είτε ανεβαίναμε με τη σκάλα είτε παίρναμε το ασανσέρ, στο τέλος θα καταλήγαμε στον τρίτο όροφο. Όταν σε σημαδεύει το αλλοπρόσαλλο δάχτυλο της μοίρας, όλοι οι δρόμοι οδηγούν στο ίδιο σημείο –αυτό πιστεύω. Μπορεί μεγαλώνοντας να αλλάξω γνώμη, αλλά ειλικρινά δεν το νομίζω.

«Γαμώ το κωλοασανσέρ», είπε η μαμά προσθέτοντας: «Εσύ δεν το άκουσες αυτό, σπόρε.»

«Τι να ακούσω;» είπα, και ανταμείφθηκα με άλλο ένα πλατύ χαμόγελο. Το τελευταίο χαμόγελο για κείνο το απόγευμα, πιστέψτε με. Τη ρώτησα αν ήθελε να της κουβαλήσω την τσάντα, που όπως πάντα περιείχε ένα χειρόγραφο –τη συγκεκριμένη μέρα ένα ογκώδες χειρόγραφο, καμιά πεντακοσαριά σελίδες (όταν ο καιρός ήταν καλός, η μαμά καθόταν σ' ένα παγκάκι και διάβαζε, ενώ με περίμενε να σχολάσω). «Πολύ ευγενικό εκ μέρους σου, αλλά τι σου έχω πει;»

«Ο καθένας πρέπει να κουβαλάει τα βάρη του στη ζωή», είπα.

«Άξιος ο μισθός σου.»

«Το διάβασες στο βιβλίο, στο χειρόγραφο του Ρίτζις Τόμας;» ρώτησα.

«Έπεσες διάνια. Του παλιού καλού μας Ρίτζις, που πληρώνει το νοίκι μας.»

«Έχει σχέση με το Ρόανουσκ;»

«Θέλει και ρώτημα, Τζέιμι;» Ακούγοντας την απάντησή της γέλασα πινητά. Οτιδήποτε έγραφε ο παλιός καλός μας Ρίτζις είχε σχέση με το Ρόανουσκ. Ήταν το δικό του φορτίο στη ζωή.

Ανεβήκαμε από τη σκάλα στον τρίτο όροφο, όπου υπήρχαν άλλα δύο διαμερίσματα εκτός από το δικό μας. Το δικό μας βρισκόταν στο βάθος του διαδρόμου και ήταν το πιο κυριλέ. Ο κύριος και η κυρία Μπέρκετ στέκονταν έξω από το 3Α, κι αμέσως κατάλαβα πως κάτι έτρεχε, επειδή ο κύριος Μπέρκετ κάπνιζε τσιγάρο. Δεν τον είχα ξαναδεί να καπνίζει, άσε που, έτσι κι αλλιώς, στο κτίριό μας απαγορευόταν το κάπνισμα. Τα μάτια του ήταν κατακόκκινα και

τα γκριζα μαλλιά του είχαν σηκωθεί όρθια, λες και τα είχε χτενίσει σε στυλ καρφάκια. Τον φώναζα κύριο Μπέρκετ, αλλά στην πραγματικότητα ήταν ο καθηγητής Μπέρκετ, και δίδασκε κάτι «προχωρημένο» στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης. Αγγλική και Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία, όπως έμαθα αργότερα. Η κυρία Μπέρκετ φορούσε νυχτικό και ήταν ξυπόλυτη. Το νυχτικό της ήταν πολύ λεπτό. Από μέσα φαινόταν σχεδόν όλα.

«Μάρτι, τι συμβαίνει;» είπε η μητέρα μου.

Προτού εκείνος προλάβει να απαντήσει, του έδειξα τη γαλοπούλα μου. Αφενός επειδή τον είδα λυπημένο και θέλησα να του φτιάξω τη διάθεση, αφετέρου επειδή ήμουν περήφανος για το έργο μου. «Κοιτάξτε, κύριε Μπέρκετ! Έφτιαξα μια γαλοπούλα! Κοιτάξτε, κυρία Μπέρκετ!» Την κράτησα μπροστά απ' τη μούρη μου, γιατί δεν ήθελα να σκεφτεί η κυρία Μπέρκετ ότι κοίταζα τα απόκρυφα της.

Ο κύριος Μπέρκετ δεν μου έδωσε σημασία. Μάλλον δεν με άκουσε καν. «Τία, έχω φριχτά νέα. Σήμερα το πρωί πέθανε η Μόνα.»

Η μητέρα μου άφησε την τσάντα με το χειρόγραφο να πέσει στο πάτωμα ανάμεσα στα πόδια της και σκέπασε το στόμα με την παλάμη της. «Όχι, δεν είναι δυνατόν! Πες μου πως δεν είναι αλήθεια!»

Εκείνος έβαλε τα κλάματα. «Σηκώθηκε τη νύχτα και είπε ότι ήθελε να πει νερό. Εγώ συνέχισα τον ύπνο μου και το πρωί, βλέποντάς τη στον καναπέ, κουκουλωμένη με ένα παπλωματάκι, πήγα στην κουζίνα πατώντας στις μύτες των ποδιών και ετοίμασα καφέ, γιατί σκέφτηκα ότι η ευχάριστη μυρωδιά θα την ξυ... ξυπνούσε...»

Και τότε κατέρρευσε στ' αλήθεια. Η μαμά τον πήρε στην αγκαλιά της, όπως αγκάλιαζε εμένα όταν χτυπούσα,

έστω κι αν ο κύριος Μπέρκετ ήταν εκατό χρονών (εβδομήντα τεσσάρων, όπως έμαθα αργότερα).

Την ίδια στιγμή μού μίλησε η κυρία Μπέρκετ. Δυσκολευόμουν να την ακούσω, αλλά όχι τόσο πολύ όσο άλλους, επειδή ήταν ακόμη πολύ πρόσφατο. «Οι γαλοπούλες δεν είναι πράσινες, Τζέιμς», σχολίασε.

«Η δική μου είναι», είπα.

Η μητέρα μου εξακολουθούσε να κρατάει στην αγκαλιά της τον κύριο Μπέρκετ κουνώντας τον μπρος πίσω. Δεν την άκουσαν, επειδή δεν μπορούσαν ούτε εμένα άκουσαν, επειδή έκαναν αυτά που κάνουν οι μεγάλοι: Ο κύριος Μπέρκετ έκλαιγε γοερά και η μαμά τον παρηγορούσε.

«Τηλεφώνησα στον δόκτορα Άλεν», είπε ο κύριος Μπέρκετ, «κι αυτός ήρθε και αποφάνθηκε ότι η γυναίκα μου πιθανώς έπαθε συγκόλληση.» Αυτό, τουλάχιστον, μου φάνηκε ότι άκουσα. Ο κύριος Μπέρκετ έκλαιγε με αναφιλητά και δυσκολευόμουν να τον καταλάβω. «Ο γιατρός ειδοποίησε το γραφείο τελετών», πρόσθεσε ο καθηγητής. «Ήρθαν και την πήραν. Δεν ξέρω τι θα κάνω χωρίς αυτήν.»

«Ο άντρας μου θα κάψει τα μαλλιά της μητέρας σου με το τσιγάρο του, αν δεν προσέξει», σχολίασε η κυρία Μπέρκετ.

Και πραγματικά έτσι έγινε. Οι καψαλισμένες τρίχες μύρισαν θυμίζοντάς μου μυρωδιά κομμωτηρίου. Η μαμά ήταν πολύ ευγενική για να πει κάτι, αλλά τον απομάκρυνε με τρόπο από την αγκαλιά της κι ύστερα του πήρε το τσιγάρο, το πέταξε στο πάτωμα και το πάτησε. Το βρήκα πολύ σιχαμένο, σκέτη βρομιά, όμως δεν μίλησα. Κατάλαβα ότι ήταν ειδική περίπτωση.

Κατάλαβα επίσης ότι αν συνέχιζα να κουβεντιάζω με την κυρία Μπέρκετ, ο κύριος Μπέρκετ θα φρίκαρε. Το ίδιο και η μαμά. Ακόμα κι ένα μικρό παιδί γνωρίζει κάποια βασι-

κά πράγματα, αν δεν είναι μπουμπουνοκέφαλος. Πρέπει να λες παρακαλώ, ευχαριστώ, δεν πρέπει να μοστράρεις το τσουτσούνι σου σε κοινή θέα, να μην τρως με ανοιχτό στόμα ούτε να πιάνεις κουβέντα με τους πεθαμένους όταν τους βλέπεις να στέκονται δίπλα στους ζωντανούς που κλαίνε επειδή δεν τους έχουν πια κοντά τους. Θέλω απλώς να πω, προς υπεράσπισή μου, πως όταν την αντίκρισα, δεν ήξερα ότι ήταν πεθαμένη. Αργότερα άρχισα να αντιλαμβάνομαι καλύτερα τη διαφορά, αλλά τότε ακόμη βρισκόμουν στο στάδιο της μάθησης. Έβλεπα μέσα από το νυχτικό της, όχι μέσα από εκείνη. Οι πεθαμένοι μοιάζουν με τους ζωντανούς, απλώς φοράνε πάντα τα ρούχα που φορούσαν τη στιγμή του θανάτου τους.

Στο μεταξύ, ο κύριος Μπέρκετ έλεγε και ξανάλεγε την ίδια ιστορία. Διηγούνταν στη μητέρα μου ότι είχε καθίσει στο πάτωμα, πλάι στον καναπέ, κρατώντας το χέρι της γυναίκας του μέχρι να έρθει ο γιατρός και μετά ξανά μέχρι να έρθουν από το γραφείο τελετών για να την πάρουν. «Παρελθέτω απ' εμού το ποτήριον τούτο», αυτά ακριβώς ήταν τα λόγια του, κι εγώ δεν κατάλαβα τι είπε, μέχρι να μου το εξηγήσει η μαμά. Και στην αρχή είχα νομίσει ότι είχε πει *κομμωτήριο*, ίσως λόγω της μυρωδιάς των καψαλισμένων μαλλιών της μαμάς. Το κλάμα του είχε κοπάσει, μα τώρα δυνάμωσε πάλι. «Χάθηκαν τα δαχτυλίδια της», είπε κλαίγοντας. «Χάθηκε η βέρα της και το δαχτυλίδι των αρραβώνων μας, αυτό με το μεγάλο διαμάντι. Έψαξα στο κομοδίνο της, εκεί που τα ακουμπάει όταν αλείφει τα χέρια της με εκείνη τη δύσοσμη κρέμα για την αρθρίτιδα...»

«Όντως μυρίζει άσχημα», παραδέχτηκε η κυρία Μπέρκετ. «Η λανολίνη βασικά είναι παρασιτοκτόνο για πρόβατα, αλλά είναι αποτελεσματική.»

Κούνησα το κεφάλι για να δείξω ότι καταλάβαινα, αλλά δεν είπα τίποτα.

«...και στον νιπτήρα του μπάνιου, επειδή καμιά φορά τα αφήνει εκεί... Έχω ψάξει παντού.»

«Θα βρεθούν», τον παρηγόρησε η μητέρα μου, και τώρα που τα μαλλιά της δεν κινδύνευαν, αγκάλιασε ξανά τον κύριο Μπέρκετ. «Θα βρεθούν, Μάρτι, μη σε απασχολεί.»

«Μου λείπει πολύ! Μου λείπει ήδη!»

Η κυρία Μπέρκετ κούνησε το χέρι μπροστά στο πρόσωπό της σαν να ήθελε να διώξει μια μύγα. «Πάω στοίχημα ότι σε έξι εβδομάδες θα βγει για φαγητό με την Ντολόρες Μαγκάουαν.»

Ο κύριος Μπέρκετ μυξόκλαιγε, και η μητέρα μου τον παρηγορούσε όπως παρηγορούσε εμένα όποτε έγδερνα το γόνατό μου ή όπως εκείνη τη φορά που προσπάθησα να της ετοιμάσω τσάι και έκαψα το χέρι μου με το καυτό νερό. Με λίγα λόγια, γινόταν πολλή φασαρία, κι έτσι σκέφτηκα να αδράξω την ευκαιρία, φροντίζοντας ωστόσο να μιλάω ψιθυριστά.

«Κυρία Μπέρκετ, πού βρίσκονται τα δαχτυλίδια σας; Ξέρετε;»

Όταν είναι πεθαμένοι, είναι αναγκασμένοι να σου πουν την αλήθεια. Στην ηλικία των έξι χρονών, αυτό δεν το γνώριζα: απλώς υπέθετα πως όλοι οι μεγάλοι λένε την αλήθεια, είτε ζωντανοί είτε πεθαμένοι. Φυσικά, τότε ακόμη πίστευα επίσης ότι η Χρυσομαλλούσα είναι αληθινό κορίτσι. Πιθανόν να με θεωρήσετε χαζό. Πάντως δεν πίστευα ότι οι τρεις αρκούδες μιλούσαν στ' αλήθεια.

«Στο επάνω ράφι της ντουλάπας του χολ», μου απάντησε. «Στο βάθος, πίσω από τα λευκώματα.»

«Γιατί εκεί;» ρώτησα, και η μητέρα μου με κοίταξε απορημένη. Το μόνο που έβλεπε ήταν ότι μιλούσα σε μια άδεια

πόρτα... έστω κι αν τότε πια είχε καταλάβει ότι δεν ήμουν ακριβώς σαν τα άλλα παιδιά. Έπειτα από το περιστατικό στο Σέντραλ Παρκ, ένα περιστατικό διόλου ευχάριστο –θα έρθω σε αυτό–, την άκουσα να λέει στο τηλέφωνο, σε κάποιον από τους εκδότες φίλους της, ότι είμαι «νεραϊδοπαρμένος». Πήρα μεγάλη τρομάρα, φοβήθηκα ότι θα με έδινε στις νεράιδες.

«Δεν έχω την παραμικρή ιδέα», είπε η κυρία Μπέρκετ. «Εκείνη την ώρα θα είχα ήδη υποστεί τη συμφόρηση. Οι σκέψεις μου πνίγονταν στο αίμα.»

Οι σκέψεις πνίγονταν στο αίμα. Η φράση χαραχτηκε για πάντα στο μυαλό μου.

Η μαμά πρότεινε στον κύριο Μπέρκετ να έρθει για τσάι («ή κάτι πιο δυνατό») στο διαμέρισμά μας, αλλά εκείνος αρνήθηκε, ήθελε να ψάξει ξανά τα χαμένα δαχτυλίδια της γυναίκας του. Η μαμά τον ρώτησε αν ήθελε να του πάμε λίγο από το κινέζικο που θα παραγγέλναμε για μας, κι εκείνος το βρήκε καλή ιδέα και είπε: «Ευχαριστώ, Τία.»

Η μητέρα μου του απάντησε «κανένα πρόβλημα» (μια έκφραση που χρησιμοποιούσε σχεδόν τόσο συχνά όσο το ναι-ναι-ναι και το καλά-καλά-καλά) και συμπλήρωσε ότι θα του πηγαίναμε το φαγητό στο διαμέρισμά του κατά τις έξι, εκτός κι αν προτιμούσε να φάει μαζί μας στο δικό μας και ότι ήταν ευπρόσδεκτος. Εκείνος είπε πως όχι και ότι θα προτιμούσε να φάει στο σπίτι του και ότι θα χαιρόταν να φάμε εμείς μαζί του. Βέβαια, είπε στο σπίτι «μας», σαν να ζούσε ακόμα η κυρία Μπέρκετ. Η οποία, φυσικά, δεν ζούσε, αν και ήταν εκεί.

«Μέχρι τότε θα έχεις βρει τα δαχτυλίδια της», είπε η μαμά και με πήρε από το χέρι. «Έλα, Τζέιμι. Θα δούμε αργότερα τον κύριο Μπέρκετ. Για την ώρα, ας τον αφήσουμε λίγο μόνο.»

«Οι γαλοπούλες δεν είναι πράσινες, Τζέμι», είπε η κυρία Μπέρκετ, «άσε που αυτό το πράγμα δεν μοιάζει διόλου με γαλοπούλα. Μου θυμίζει πιτσιλιά που της έχουν φυτρώσει δάχτυλα. Δεν είσαι ο Ρέμπραντ.»

Οι πεθαμένοι είναι αναγκασμένοι να λένε την αλήθεια, κι αυτό βολεύει, όταν θέλεις να μάθεις την απάντηση σε μια ερώτηση, αλλά, όπως είπα, μερικές φορές η αλήθεια δεν τρώγεται με τίποτα. Άρχισα να θυμώνω μαζί της, όμως την ίδια στιγμή εκείνη έβαλε τα κλάματα, οπότε δεν μπορούσα να της θυμώσω. Γυρίζοντας προς τον κύριο Μπέρκετ, είπε: «Ποιος θα φροντίζει τώρα να περνάς τη ζώνη σου και στην πίσω θηλιά του παντελονιού; Η Ντολόρες Μαγκάουαν; Ας γελάσω κινέζικα.» Του φίλησε το μάγουλο... ή τον φίλησε στο μάγουλο, δεν ήξερα τι απ' τα δύο, λέγοντας: «Σ' αγαπούσα, Μάρτι. Ακόμη σ' αγαπάω.»

Ο κύριος Μπέρκετ σήκωσε το χέρι κι έξυσε το σημείο όπου τον είχαν αγγίξει τα χείλη της, σαν να ένιωσε φαγούρα. Φαντάζομαι ότι αυτό αισθάνθηκε.

2

Ε, λοιπόν, ναι, βλέπω πεθαμένους. Πάντα τους έβλεπα, απ' όσο θυμάμαι. Αλλά όχι όπως στην ταινία με τον Μπρους Γουίλις. Είναι μια εμπειρία άλλοτε ενδιαφέρουσα, άλλοτε τρομακτική (όπως στην περίπτωση του τύπου στο Σέντραλ Παρκ), άλλοτε μπελάς, αλλά κατά κύριο λόγο είναι απλώς αυτό που είναι. Όπως όταν είσαι δεξιόχειρας ή όταν παίζεις κλασική μουσική στα τρία σου χρόνια ή παθαίνεις πολύ νωρίς Αλτσχάιμερ, αυτό που έπαθε δηλαδή ο θείος Χάρι όταν ήταν μόλις σαράντα δύο ετών. Στα έξι, τα σαράντα δύο μου φαινόταν βαθιά γεράματα, όμως ακόμα κι εγώ καταλάβαι-

να ότι στα σαράντα δύο είσαι ακόμη νέος για να καταλήξεις να μην ξέρεις καν ποιος είσαι. Ή να μη γνωρίζεις τα ονόματα των πραγμάτων –για κάποιον άγνωστο λόγο, αυτό με φόβιζε περισσότερο απ’ όλα, όταν πηγαίναμε επίσκεψη στον θείο Χάρι. Μπορεί οι σκέψεις του να μην πνίγηκαν στο αίμα εξαιτίας ενός κατεστραμμένου εγκεφαλικού αγγείου, αλλά το σίγουρο είναι ότι πνίγηκαν.

Η μαμά με έσυρε μαζί της στο 3Γ και μπήκαμε στο διαμέρισμά μας. Μέχρι να μπορούμε ωστόσο, πέρασε λίγη ώρα, επειδή η πόρτα έχει τρεις κλειδαριές. Η μαμά έλεγε ότι ήταν το τίμημα που πληρώνει κανείς όταν ζει μες στη χλιδή. Διαθέταμε ένα διαμέρισμα έξι δωματίων με θέα στη λεωφόρο. Η μαμά το είχε βαφτίσει το Ανάκτορο της Παρκ. Δύο φορές την εβδομάδα ερχόταν η καθαρίστρια. Η μαμά είχε ένα Range Rover, που το φυλούσε στο γκαράζ της 2ης Λεωφόρου, και πού και πού πηγαίναμε να δούμε τον θείο Χάρι στο Σπίονκ. Χάρη στον Ρίτζις Τόμας και μερικούς ακόμα συγγραφείς (αλλά κυρίως χάρη στον παλιό καλό Ρίτζις), περνούσαμε ζωή και κότα. Δεν κράτησε πολύ –θα μιλήσω για τη θλιβερή αυτή εξέλιξη λίαν συντόμως. Όταν κοιτάζω πίσω, μερικές φορές σκέφτομαι ότι η ζωή μου έμοιαζε με μυθιστόρημα του Ντίκενς, με την προσθήκη ενός πλούσιου υβρεολόγιου.

Η μαμά πέταξε την τσάντα της με το χειρόγραφο στον καναπέ και κάθισε. Ο καναπές έκανε έναν θόρυβο σαν πορδή, κάτι που συνήθως μας έφερνε γέλια, μα όχι εκείνη τη μέρα. «Το Χριστό μου», βλαστήμησε η μαμά κι αμέσως σήκωσε το χέρι σαν να ήθελε να το πάρει πίσω. «Δεν...»

«Όχι, δεν άκουσα τίποτα», είπα.

«Τέλεια. Πρέπει να φορέσω ένα κολάρο που θα μου διοχετεύει ηλεκτρικό ρεύμα ή κάνα μαραφέτι που θα βουίζει,

όποτε βρίζω μπροστά σου. Είναι ο μόνος τρόπος να το κόψω.» Προβάλλοντας προς τα έξω το κάτω χείλος της, φύσηξε τις αφέλειές της. «Μου μένουν διακόσιες σελίδες για να τελειώσω το τελευταίο έργο του Ρίτζις...»

«Πώς λέγεται;» ρώτησα, ξέροντας ότι, όπως πάντα, στον τίτλο θα υπήρχε η λέξη «Ρόανσουκ».

«*Το φάντασμα του κοριτσιού του Ρόανσουκ*», μου απάντησε. «Είναι απ' τα καλύτερά του, με μπόλικο σε... με μπόλικά φιλιά και αγκαλιές.»

Σούφρωσα τη μύτη.

«Λυπάμαι, σπότε, αλλά στις γυναίκες αρέσουν τα χτυποκάρδια και τα σέξι μπούτια.» Κοίταξε την τσάντα που περιείχε το *Φάντασμα του κοριτσιού του Ρόανσουκ*. Το χειρόγραφο ήταν πιασμένο με έξι ή οχτώ λαστιχάκια, ως συνήθως, από τα οποία όλο και κάποιο θα έσπαγε, οπότε η μαμά έβρισκε την ευκαιρία να εκτοξεύσει εναντίον του μερικές από τις καλύτερες βρισιές της. Πολλές από αυτές συνεχίζω να τις χρησιμοποιώ. «Αυτή τη στιγμή το μόνο που θέλω είναι ένα ποτήρι κρασί. Για να μην πω, ολόκληρο μπουκάλι. Η Μόνα Μπέρκετ ήταν γρουσούζα και δεν αποκλείεται ο άντρας της να ζησει καλύτερα χωρίς αυτήν, όμως τούτη τη στιγμή ο άνθρωπος είναι ράκος. Εύχομαι να έχει συγγενείς, γιατί δεν με ενθουσιάζει καθόλου η ιδέα να αναλάβω τον ρόλο της παρηγορήτριας.»

«Πάντως τον αγαπούσε», είπα.

Η μαμά μού έριξε ένα απορημένο βλέμμα. «Ναι; Έτσι λες;»

«Το ξέρω. Η κυρία Μπέρκετ μίλησε άσχημα για τη γαλοπούλα μου, αλλά μετά έκλαψε και τον φίλησε στο μάγουλο.»

«Τζέιμς, απλώς το φαντάστηκες», είπε η μαμά, αν και χωρίς μεγάλη σιγουριά. Τότε πια είχε καταλάβει, όσο γι' αυ-

τό είμαι βέβαιος, όμως οι μεγάλοι δυσκολεύονται να πιστέψουν, και θα σας εξηγήσω τον λόγο. Όταν, ως παιδιά, ανακαλύπτουν ότι δεν υπάρχει Αϊ-Βασίλης, ότι η Χρυσομαλλούσα δεν είναι αληθινό κορίτσι και ότι το λαγουδάκι του Πάσχα είμαι μούφα –αυτά είναι μονάχα τρία παραδείγματα, θα μπορούσα να δώσω κι άλλα– αποκτούν σύμπλεγμα κι έτσι, από κει και πέρα, δεν πιστεύουν τίποτε αν δεν το δουν με τα ίδια τους τα μάτια.

«Όχι, δεν το φαντάστηκα. Είπε ότι δεν είμαι ο Ρέμπραντ. Ποιος είναι αυτός;»

«Ένας ζωγράφος», απάντησε η μητέρα μου φουσώντας ξανά τις αφέλειές της. Δεν ξέρω για ποιο λόγο δεν έκοβε απλώς τα μαλλιά της ή δεν τους άλλαζε χτένισμα. Κάλλιστα θα μπορούσε, γιατί ήταν πολύ όμορφη.

«Όταν πάμε στο σπίτι του για φαγητό, μην πεις στον κύριο Μπέρκετ τι σου φάνηκε ότι είδες.»

«Δεν θα πω τίποτα», είπα, «αλλά η κυρία Μπέρκετ είχε δίκιο. Η γαλοπούλα μου είναι χάλια.» Ήταν ένα σχόλιο που με είχε στενοχωρήσει.

Μάλλον η στενοχώρια μου φάνηκε, γιατί η μαμά άνοιξε την αγκαλιά της. «Έλα δω, σπόμε.»

Πήγα κοντά της και την αγκάλιασα.

«Η γαλοπούλα σου είναι ωραία. Είναι η πιο ωραία γαλοπούλα που έχω δει ποτέ. Θα τη βάλω στην πόρτα του ψυγείου και θα μείνει εκεί για πάντα.»

Την έσφιξα όσο πιο δυνατά μπορούσα και ακούμπησα το πρόσωπό μου στο λακκάκι του ώμου της για να μυρίσω το άρωμά της. «Σ' αγαπάω, μαμά.»

«Κι εγώ σ' αγαπάω, Τζέιμι, ένα εκατομμύριο φορές. Άντε, τώρα, πήγαινε να παίξεις ή να δεις τηλεόραση. Πρέπει να κάνω μερικά τηλεφωνήματα, προτού παραγγείλω κινέζικο.»

«Εντάξει.» Έβαλα πλώρη για την κάμαρά μου, αλλά στα μισά σταμάτησα. «Άφησε τα δαχτυλίδια της στο επάνω ράφι της ντουλάπας του χολ, πίσω από κάτι λευκώματα.»

Η μητέρα μου με κοίταξε με ανοιχτό το στόμα. «Γιατί να τα βάλει εκεί;»

«Τη ρώτησα και είπε ότι δεν ήξερε. Είπε ότι εκείνη την ώρα οι σκέψεις της είχαν ήδη πνιγεί στο αίμα.»

«Ω Θεέ μου», ψιθύρισε η μαμά τρίβοντας τον σβέρκο της.

«Πρέπει να σκεφτείς έναν τρόπο να του το πεις όταν πάμε για φαγητό. Έτσι, θα πάψει να στενοχωριέται για τα δαχτυλίδια. Μπορώ να φάω κοτόπουλο Τζένεραλ Τσο;»

«Ναι», είπε η μαμά. «Με καστανό ρύζι, όχι άσπρο.»

«Καλά-καλά-καλά», είπα και πήγα να παίξω με τα Lego μου. Έφτιαχνα ένα ρομπότ.

3

Το διαμέρισμα των Μπέρκετ δεν ήταν τόσο μεγάλο όσο το δικό μας, αλλά ήταν συμπαθητικό. Μετά το φαγητό, τη στιγμή που ανοίγαμε τα τυχερά μπισκοτάκια μας (το δικό μου έλεγε *Όποιος φυλάει τα ρούχα του έχει τα μισά*, κάτι που δεν έβγαζε νόημα), η μαμά είπε: «Μάρτι, έψαξες μέσα στις ντουλάπες; Για τα δαχτυλίδια;»

«Μα γιατί να αφήσει τα δαχτυλίδια της μέσα στην ντουλάπα;» Αρκετά λογική η ερώτηση.

«Να, λόγω της συμφοράρης, ίσως να μη σκεφτόταν πολύ καθαρά.»

Τρώγαμε στο μικρό στρογγυλό τραπέζι της κουζίνας. Η κυρία Μπέρκετ καθόταν σ' ένα από τα σκαμπό του πάγκου κι όταν το είπε αυτό η μαμά, εκείνη κούνησε πάνω κάτω το κεφάλι συγκατανεύοντας.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ, ΕΝΗΛΙΚΙΟΨΗ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΙΣ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙΣ ΤΟΥΣ ΔΑΙΜΟΝΕΣ ΣΟΥ

Το μόνο που θέλει ο Τζέιμι Κόνκλιν είναι μια συνηθισμένη παιδική ηλικία. Όμως ο Τζέιμι δεν είναι ένα συνηθισμένο παιδί. Γεννημένος με μια αφύσικη ικανότητα, την οποία η μητέρα του τον πιέζει να κρατήσει κρυφή, μπορεί να βλέπει ό,τι δεν μπορούν να δουν οι άλλοι και να μαθαίνει πράγματα που δεν μπορούν να μάθουν οι άλλοι. Όταν μια ντετέκτιβ της αστυνομίας της Νέας Υόρκης τον εμπλέκει στην καταδίωξη ενός δολοφόνου, ο Τζέιμι ανακαλύπτει ότι το τμήμα για την ξεχωριστή αυτή ικανότητά του είναι μεγαλύτερο απ' όσο φανταζόταν.

Μια τρομακτική και συγκινητική ιστορία της χαμένης αθωότητας και των δοκιμασιών που ελέγχουν την ικανότητά μας να διακρίνουμε το καλό από το κακό, το *Αργότερα* είναι μια δυνατή, επίμονη και αλησμόνητη διερεύνηση της ψυχικής δύναμης που πρέπει να διαθέτει κανείς για να αντισταθεί στο κακό, σε όλες του τις μορφές.

Ο ΣΤΕΡΗΕΝ ΚΙΝΓ ΣΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΟΥ

